

ZESZYTY HISTORYCZNE

XVIII

PRACE NAUKOWE
UNIwersytetu HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZEGO
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

ZESZYTY HISTORYCZNE
tom XVIII

Częstochowa 2019

Redakcja
Maciej TRĄBSKI (redaktor naczelny)
Norbert MORAWIEC (sekretarz redakcji)

Rada Naukowa
Marceli ANTONIEWICZ (UJD), Werner BENECKE (Frankfurt am Oder), Marek CETWIŃSKI (UJD),
Jurij ESKIN (Moskwa), Zigmantas KIAUPA (Wilno), Kirył KOCZEGAROV (Moskwa), Walery
ŁASTOWSKI (Kijów), Robert MAJZNER (Częstochowa), Varfołomij SAWCZUK
(Dniepropietrowsk), Evgen SINKEVICH (Mikołajew), Tadeusz SROGOSZ (UJD), Andrzej
STROYNOWSKI (UJD), Vratislav VANÍČEK (Praga), Aleš ZÁŘICKÝ (Ostrawa), Dariusz
ZŁOTKOWSKI (UJD)

Recenzenci zewnętrzni
Bogumiła BURDA (UZ), Wiesław CABAN (UJK), Tomasz CIESIELSKI (UO), Bogusław DYBAŚ
(UMK), Maciej FRANZ (UAM), Tomasz GAJOWNIK (UWM), Tadeusz GRABARCZYK (UŁ),
Jarosław KITA (UŁ), Norbert KASPAK (UWM), Igor KRIVOSZEJA (Humań), Mirosław J.
LESZKA (UŁ), Kazimierz MIROSZEWSKI (UŚ), Olga MOROZOWA (Mikołajew), Mirosław
NAGIELSKI (UW), Dariusz NAWROT (UŚ), Andrzej NIEWIŃSKI (KUL), Tomasz NODZYŃSKI
(UZ), Vova PADALINSKI (Mińsk), Dariusz ROLNIK (UŚ), Mariusz SAWICKI (UO), Juliusz
SĘTOWSKI (Muzeum Częstochowskie), Marek SIOMA (UMCS), Aleksander SMOLIŃSKI (UMK),
Ramunė STUKIENĖ-ŠMIGELSKYTĖ (Wilno), Agnieszka TETERYCZ-PUZIO (AP)

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Korekta
Andrzej MISZCZAK

Redaktor techniczny
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

PISMO RECENZOWANE
Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Adres Redakcji:
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36a

www.ih.ujd.edu.pl/ZeszytyHistoryczne.htm

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2019

ISSN 2545-3580

Wydawnictwo Naukowe
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

Spis treści

ARTYKUŁY

Łukasz RÓŻYCKI

The campaign of 586 and the relief of Adrianople in the context of roman military craft	9
Kampania roku 586 oraz odsiecz Adrianopola w świetle rzymskiej sztuki wojennej (Streszczenie)	25

Jacek SZPAK

Zapisy finansowe na rzecz Klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie do 1795 roku	27
Financial donations for the Pauline monastery at Jasna Góra in Częstochowa in 1795 (Summary)	46

Marzena GONERA

Aktywność parlamentarna i oratorska Adama Kazimierza Czartoryskiego na sejmie 1782 roku	47
Adam Kazimierz Czartoryski's parliamentary activity and elocution during the Sejm of 1782 (Summary)	68

Katarzyna MILIK

Wpływ Kościoła katolickiego na rozwój szpitalnictwa polskiego w XVI–XIX wieku	69
The influence of the Catholic Church on the development of Polish hospital service in the 16 th –19 th centuries (Summary)	83

Piotr DERENGOWSKI

Polityczne aspekty organizacji, szkolenia i wykorzystania U.S. Colored Troops w czasie wojny secesyjnej	85
Political aspects of organization, training and usage of U.S. Colored Troops during the Civil War (Summary)	101

Jerzy Witold KARYŚ

Maksym Tarejwo – kapłan zaangażowany w powstanie styczniowe	103
Maksym Tarejwo – the priest advanced in polish January insurrection (Summary)	117

Tomasz SUMARA

Wybory parlamentarne w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim w 1928 roku	119
Parliamentary elections in Rzeszów and the Rzeszów powiat in 1928 (Summary)	152

Ryszard KRAWCZYK

Czy Polakom potrzebne są zabytki? Kilka słów o niszczeniu zabytków nieruchomych w Polsce	153
Do Polish people need monuments? Some comments on the destruction of historical monuments in Poland (Summary)	168

ŹRÓDŁA

Przemysław GORZAŁKA

Stan twierdzy częstochowskiej w sierpniu 1807 r. w świetle raportu ppłk. Antoniego Górskiego	171
Condition of the Jasna Góra fortress in August 1807 in the light of the lieutenant colonel Antoni Górski's report (Summary)	184

Anna CZERNIECKA-HABERKO, Karolina STUDNICKA-MARIAŃCZYK

Trzy odsłony Statutu Ochotniczej Straży Pożarnej w Mostach przy Jabłonkowie	185
Three versions of the articles of associations of the Voluntary Fire Brigade in Mosty u Jablunkova (Summary)	207

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Marek STAWSKI

Magiczne „ósemki” czyli nowa propozycja refleksji nad dziejami Czech	211
Magical “eighths” as the new proposition for a reflection on the Czech history (Summary)	222

Mariusz ŻYMIERSKI

Współczesne nośniki kultury historycznej na przykładzie dwóch wydawnictw z powiatu lublinieckiego	223
Contemporary mediums of historical culture on the basis of two publishing houses from Lubliniec district (Summary)	227

SPRAWOZDANIA

Anna CZERNIECKA-HABERKO, Karolina STUDNICKA-MARIAŃCZYK

Sprawozdanie ze stażu naukowego w Centrum Historii Gospodarczej i Społecznej (Wydział Filozoficzny Uniwersytet w Ostrawie)	231
Report on academic internship in the Centre for Economic and Social History (The Faculty of Philosophy, University of Ostrava) (Summary)	238

WYKAZ SKRÓTÓW ZASTOSOWANYCH W PRZYPISACH	239
--	-----

INFORMACJA DLA AUTORÓW	243
------------------------------	-----

Wykaz skrótów zastosowanych w przypisach

Nazwy archiwów i bibliotek oraz przechowywanych w nich zespołów:

- AACz – Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. ks. Walentego Patykiewiczza
AAN – Archiwum Akt Nowych w Warszawie
AGAD – Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
AJG – Archiwum Jasnogórskie w Częstochowie
AK – Archiwum Kameralne
AKR – Akta Komisji Rządzącej
AmCz – Akta miasta Częstochowy
AmP – Akta miasta Piotrkowa
ANK – Archiwum Narodowe w Krakowie
APB – Archiwum Państwowe w Bydgoszczy
APCz – Archiwum Państwowe w Częstochowie
APK – Archiwum Państwowe w Katowicach
APŁ – Archiwum Państwowe w Łodzi
APO – Archiwum Państwowe w Opolu
APP – Archiwum Państwowe w Poznaniu
APPT – Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim
APT – Archiwum Państwowe w Toruniu
APW – Archiwum Państwowe we Wrocławiu
BCzart – Biblioteka Muzeum książąt Czartoryskich w Krakowie
BJ – Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
BN – Biblioteka Narodowa w Warszawie
BPAUiPAN – Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
BUW – Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego
BZNO – Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
CPAHUL – Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie
KDMWiel – Kodeks dyplomatyczny miasta Wielunia
KM – Księgi Metrykalne
KRW – Komisja Rządowa Wojny
MK – Metryka Koronna

Wydawnictwa ciągłe, źródłowe i czasopisma:

AGZ – *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie*

„AUL.FH” – „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica”

CDPruss – *Codex diplomaticus Prussicus. Urkundensammlung zur ältern Geschichte Preussens*

CDS – *Codex diplomaticus Silesiae*

„GKWZ” – „Gazeta Korrespondenta Warszawskiego i Zagranicznego”

„GP” – „Gazeta Poznańska”

„GW” – „Gazeta Warszawska”

KDM – *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*

KDMaz – *Kodeks dyplomatyczny księstwa mazowieckiego*

KDP – *Kodeks dyplomatyczny Polski*

KDW – *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*

„KH” – „Kwartalnik Historyczny”

„KHKM” – „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”

MPH – *Monumenta Poloniae Historica*

MPH SN – *Monumenta Poloniae Historica Series Novae*

MRPS – *Matricularum Regni Poloniae Summaria, excussiscodicibus, qui in Chartophylacio Maximo Varsoviensi asservantur*

„PH” – „Przegląd Historyczny”

PSB – *Polski słownik biograficzny*

„RH” – „Roczniki Historyczne”

SGKP – *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*

„SMHW” – „Studia i Materiały do Historii Wojskowości”

„Sobótka” – „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”

SUB – *Schlesisches Urkundenbuch*, wyd. H. Appelt, W. Irgang, Bd. I–V, Graz-Köln-München 1963–1993

VL – *Volumina Legum. Przedruk Zbioru Praw*

„WACz” – „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej”

ZDM – *Zbiór dokumentów małopolskich*, cz. 1–8, wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kurasiowa, Kraków–Wrocław 1962–1975

ZDP – *Zbiór dokumentów zakonu oo. Paulinów w Polsce*, z. 1, wyd. J. Fijałek, Kraków 1938

Inne:

bp – bez paginacji

cit. a: – cytowane za:

conf. – porównaj

cz. – część

eadem – też

f. – fond
idem – tenże
ibidem – tamże
k. – karta
ks. – księga
mf – mikrofilm
msp. – maszynopis
nn. – następne (strony lub karty)
nr, № – numer (czasopisma)
op. – opis
op. cit. – dzieło cytowane
oprac. – opracował (materiały źródłowe)
przekł. – przekład
red., ed. – redaktor
rkps. – rękopis
s., p. – strona
s.nlb – strona/strony nieliczbowana
spr. – sprawa (opis archiwalny)
sygn. – sygnatura
t., Bd., vol. – tom
tłum., transl. – tłumaczenie
[in:] – w danej pracy
vide: – zobacz
z. – zeszyt
zał. – załącznik

Instrukcja redakcyjna

- I. Objętość przesyłanych materiałów:
 1. artykuł lub tekst źródłowy – do 1,5 arkusza autorskiego (60 000 znaków);
 2. artykuł recenzyjny (obszerniejsza, polemiczna recenzja) – do 1 arkusza autorskiego (40 000 znaków);
 3. recenzja lub polemika – do 0,5 arkusza autorskiego (20 000 znaków),
 4. sprawozdanie – 0,25 arkusza (do 10 000 znaków).
- II. Zalecany plik tekstowy Microsoft Word 97–2003, 2007, 2010 (.doc, .docx). Układ strony: papier A4, marginesy (górny, dolny, lewy, prawy) 2,5 cm, nagłówek i stopka 1,5 cm. Tekst główny czcionką Time New Roman (TNR) 12 pkt., interlinia 1,5, akapity w tekście głównym – wcięcie 1,25, przypisy czcionką TNR 10 pkt., interlinia 1.
- III. Układ pierwszej strony artykułu i artykułu recenzyjnego: z lewej strony u góry imię i nazwisko autora (nazwisko wersalikami), poniżej nazwa reprezentowanej instytucji (jeśli autor życzy sobie, aby tekst był afiliowany) lub miasta – wszystkie informacje czcionką TNR 12 pkt., interlinia 1. W trzeciej linijce tytuł artykułu wyśrodkowany, czcionką pogrubioną TNR 14 pkt., interlinia 1,5, poniżej tytuł artykułu w języku angielskim (jeżeli podstawowy tytuł i tekst artykułu jest w j. ang. wówczas w j. pol.), czcionką pogrubioną TNR 12, interlinia 1,5. Wszystkie elementy pismem tekstowym, nie wersalikami.
- IV. W recenzji nad tekstem zamieszczamy nagłówek: imię i nazwisko autora recenzowanej pracy, pełny tytuł według strony tytułowej (gdy recenzja dotyczy pracy zbiorowej lub edycji źródłowej, po tytule podajemy imiona i nazwiska redaktorów lub wydawców; jeśli praca jest wielotomowa — liczbę tomów lub części cyframi arabskimi, np. t. 1–2), miejsce i rok wydania, nazwę wydawnictwa, liczbę stron, ewentualnie nazwę serii wydawniczej. W nagłówkach stosujemy skróty w języku recenzowanej pracy, np. ed., bearb. von, hrsg. von itp. Imię i nazwisko autora recenzji oraz afiliację umieszczamy pod tekstem recenzji, z prawej strony.
- V. Tytuły i cytaty.
 1. Tytuły dzieł i dokumentów:
 - a) rękopisy: oryginalne tytuły i incipity dokumentów, referatów itp. podajemy antykwą;
 - b) druki: tytuły dzieł i dokumentów, rozdziałów i fragmentów dzieł (dokumentów) zapisujemy kursywą, tytuły domyślne lub utarte określe-

nia tytułowe – antykwa jak nazwy własne, np. Kronika Helmolda, Roczniki Kwedlinburskie, Geograf Bawarski.

2. Cytaty:

- a) w tekście głównym i przypisach cytowane fragmenty innych prac, dokumentów bądź edycji źródłowych należy zapisywać krojem prostym, biorąc całość w cudzysłów;
- b) źródła cytowane w tekście podaje się w zasadzie w tłumaczeniu (wyjątkowo w oryginale); w przypisach zaś zawsze w języku oryginału; zachęcamy do podawania w przypisach oryginalnego brzmienia cytatów, które zostały podane w tekście głównym w tłumaczeniu;
- c) w wypadku słowiańskich alfabetów cyrylickich (białoruskiego, bułgarskiego, macedońskiego, rosyjskiego, serbsko-chorwackiego i ukraińskiego) w tekście podaje się cytaty w transliteracji, w przypisach zaś w transliteracji bądź w alfabecie cyrylickim;
- d) cytowanych fragmentów źródłowych nie poprzedzamy i nie kończymy wielokropkiem;
- e) opuszczenia w cytowanym tekście sygnalizujemy trójkropkiem w nawiasie kwadratowym [...].

VI. W przypadku edycji źródeł wskazane jest zastosowanie istniejących instrukcji wydawania źródeł:

- a) *Instrukcja wydawnicza dla średniowiecznych źródeł historycznych*, Kraków 1925;
- b) *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku*, red. K. LEPSZY, Wrocław 1953;
- c) A. WOLFF, *Projekt instrukcji wydawniczej dla pisanych źródeł historycznych do połowy XVI wieku*, „Studia Źródłoznawcze”, t. 1: 1957, s. 155–181;
- d) I. IHNATOWICZ, *Projekt instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych XIX i początku XX wieku*, „Studia Źródłoznawcze”, t. 7: 1962, s. 99–123.

VII. Pisownia imion, nazwisk i innych wyrażen określających osoby.

1. Stosujemy oryginalną pisownię imion i nazwisk w ojczystym języku osób wzmiankowanych, ewentualnie stosujemy transkrypcję z formą transliterowaną, w mianowniku, w nawiasie np. Szewczenko (Ševcenko). Powyższe nie dotyczy osób uznanych za powszechnie znane (np. Ciceron, Szekspir, Waszyngton, Wolter itd.), panujących i świętych. W wypadku spolonizowanych cudzoziemców można stosować formę polską.
2. Imiona osób po raz pierwszy wzmiankowanych w tekście lub narracyjnym fragmencie przypisu powinny być przytoczone w pełnym brzmieniu. W innych przypadkach podaje się inicjały imion i nazwisko lub – zwłaszcza w odniesieniu do postaci znanych albo często wymienianych w tekście – tylko nazwisko, np. Kościuszko, Mickiewicz. W opisach bibliograficznych i archiwalnych zawsze należy uwzględniać jedynie inicjały imion i nazwisko.

3. Osoby wymieniane w recenzjach powinny występować bez stopni oraz tytułów naukowych i zawodowych. Zasada ta nie obowiązuje w nekrologach w odniesieniu do zmarłych.
4. W recenzjach słowo „Autor” piszemy wielką literą, o ile odnosi się do autora recenzowanej pracy.
5. W nekrologach zaimki osobowe określające zmarłych piszemy wielką literą.

VIII. Skróty, daty i inne określenia czasu, liczebniki.

1. W tekstach stosujemy ogólnie przyjęte skróty: itd., m.in., etc. i inne (zob. niżej zamieszczony wykaz skrótów), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek).
2. Daty w tekście:
 - a) miesiąc słownie, np. 5 marca 1815 r.;
 - b) przy różnych stylach (kalendarzach): 10/20 maja 1589 r., a w nawiasach lub w przypisach: 27 II/11 III 1896 r.;
 - c) okresy od do: np. 1–10 maja 1914 r., 1 maja–10 czerwca 1918 r.;
 - d) w datach wtrąconych w nawiasie miesiąc podaje się liczbą rzymską i nie stosuje się skrótu r. na końcu, np. (1 V 1826).
3. Daty w przypisach:
 - a) miesiąc liczbą rzymską, np. 5 III 1914 r. (nie dotyczy cytatów i fragmentów narracyjnych);
 - b) w razie braku daty dziennej miesiąc zawsze słownie, np. w marcu 1825 r.
4. Pisownia określeń „wiek”, „rok”:
 - a) przed – rozwinięte, np. w wieku XVI, w roku 1928;
 - b) po – skrócone, np. w XVI w., w 1928 r.
5. W określeniach typu „w drugiej połowie”, „lata osiemdziesiąte” nie używa się cyfr.
6. Liczebniki:
 - a) zapis cyfrowy z oddzielaniem spacją rzędów wielkości, np. 1234, 11 456, 234 567;
 - b) zapis cyfrowy z zastosowaniem skrótów: tys., mln, mld, np. 2 tys., 5 mln, 10 mld.
7. W razie zastosowania skrótu nieznajdującego się w wykazie za pierwszym razem należy najpierw podać cały tytuł, a następnie w nawiasie kwadratowym skrót.

IX. Przypis wstawiamy przed kropką, średnikiem lub przecinkiem, za wyjątkiem skrótów kończących się kropką (w. lub r.) – wówczas po kropce. W przypisach stosuje się skróty takie jak w tekście oraz konwencjonalne skróty łacińskie: ibidem, idem, eadem, iidem, eadem, op. cit., loc. cit., conf., a także [in:] między tytułem artykułu i tytułem tomu. Można stosować też inne, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, jednak z objaśnieniem przy pierwszym zastosowaniu. Przypisy bibliograficzne prac pisanych

cyrylicą podajemy w wersji transliterowanej, a następnie w nawiasie kwadratowym w oryginale.

X. Przypisy bibliograficzne.

1. Materiały źródłowe opisujemy w kolejności: tytuł dokumentu, nazwa archiwum, nazwa zespołu, numer sygnatury, numer kartu lub strony, np. *Rozkaz Dzienny do Wojska Polskiego nr 45*, AGAD, KRW 575, k. 50.
2. Przy pierwszym cytowaniu podajemy imię i nazwisko autora, a przy kolejnym inicjał imienia i nazwisko. Andrzej STROYNOWSKI, *Wieczory sejmowe: studia nad dziejami parlamentaryzmu w epoce stanisławowskiej*, Częstochowa 2013, s. 72.
3. Czasopisma: personalia autora (patrz wyżej), tytuł tekstu kursywą, tytuł czasopisma w cudzysłowie lub skrót tytułu (jeśli występuje w poniższym wykazie), rok wydania, tom, numer lub zeszyt cyframi arabskimi, strony, np.: Ewelina POLICIŃSKA, *Kancelaria księcia Władysława II Opolczyka – organizacja, personel, zadania*, „Częstochowskie Teki Historyczne”, t. 7: 2017, s. 11–41.
4. Serie wydawnicze: personalia autora, tytuł kursywą, miejsce i rok wydania, nazwa serii i numer tomu bez wyróżnienia (ale w tekście właściwym nazwy serii kursywą), strony na końcu. W wypadku prac zbiorowych po tytule przywoływanego tekstu następuje po przecinku [in:] tytuł opracowania zbiorowego pisany kursywą oraz imię i nazwisko redaktora, np. Andrzej WASIAK, *Miasto i klasztor wobec konfederacji barskiej*, [in:] *Częstochowa dzieje miasta i klasztoru jasnogórskiego*, t. I: *Okres staropolski*, red. Feliks KIRYK, Częstochowa 2002, s. 431–433.
5. Teksty zamieszczone w wydawnictwach ciągłych o charakterze wydawnictw zbiorowych traktujemy jak artykuły w czasopismach (tytuły wydawnictw w cudzysłowie), np. Jacek LABERSCHEK, *Bielowie herbu Ostoja i ich zamek w Blesznie na tle polityki obronnej panujących w drugiej połowie XIV wieku*, [in:] idem, *Częstochowa i jej okolice w średniowieczu*, Kraków 2006, 134–135. Jeśli książka ukazała się jako jeden tom (zeszyt) wydawnictwa ciągłego, to stosujemy następujący opis: personalia autora, tytuł kursywą, miejsce i rok wydania, tytuł wydawnictwa ciągłego w cudzysłowie, tomy, zeszyty i podobne informacje.
6. Biogramy w Polskim Słowniku Biograficznym traktujemy jak artykuły w wydawnictwie seryjnym, np. M. ZGÓRNIAK, *Haller Cezary*, [in:] *PSB*, t. 9, Wrocław 1960–1961, s. 250.
7. Stosujemy polskie określenia skrótowe: wyd., oprac., red. (nie pod red.).
8. W wypadku korzystania z pracy tłumaczonej należy podać język oryginału i datę wydania, z którego dokonano tłumaczenia.
9. Opisy bibliograficzne wtrącone do tekstu lub wywodu w przypisie zamykamy w nawiasie okrągłym.

10. Po incipitach prac wielokrotnie cytowanych nie umieszczamy wielokropka.
11. W opisach bibliograficznych prac opublikowanych w słowiańskich alfabetych cyrylickich najpierw podajemy je w wersji transliterowanej, a następnie w nawiasie kwadratowym w oryginale, np. Boris W. MIEGORSKIJ, «*Otdat' nieszia szecz*». *Ostawlenije gorodow i kriepestiej w gody Wielikoj Siewiernojwo Wojny*, [in:] *Wojna i orużyje. Nowyje issledowanija i matieriały*, cz. 3 [Борис В. МЕГОРСКИЙ, «*Отдать нельзя сжечь*». *Оставление городов и крепостей в годы Великой Северной Войны*, [в:] *Война и оружие. Новые исследования и материалы*, ч. III], Sankt-Pietrierburg [Санкт Петербург] 2016, s. 357.
12. Opisy archiwaliów i rękopisów modernizujemy zgodnie z zasadami określonymi w zasadach wydawnictw źródłowych.
13. Opisy bibliograficzne starodruków nie są modernizowane; modernizujemy ortografię tekstów dziewiętnasto- i dwudziestowiecznych.

XI. Bibliografia

Wraz z tekstem należy przysyłać bibliografię z podziałem na źródła archiwalne, źródła drukowane, pamiętniki i opracowania. Poniżej wzór poprawnego zapisu:

- Archiwum Narodowe w Krakowie, Archiwum Młynowskie Chodkiewiczów, sygn. 1171. [KITOWICZ, Jędrzej], *Pamiętniki do panowania Augusta III i Stanisława Augusta z rękopismu x. Andrzeja Kitowicza*, wyd. A. WOYKOWSKI, Poznań 1840.
- ARĀJS Janis, *Bitwa nad Dźwiną 9 lipca 1701 roku*, [in:] *Wojny północne w XVI–XVIII wieku. W czterechsetlecie bitwy pod Kircholmem*, red. Bogusław DYBAŚ, Toruń: Towarzystwo Naukowe w Toruniu, 2007.
- KOWALSKA Barbara. *W poszukiwaniu symboliki Długoszowych Roczników*, Częstochowa: Wydawnictwa AJD, 2017.
- МЕГОРСКИЙ Борис В., *Осады и штурмы Северной войны 1700–1721 гг.*, СПб: Историческая иллюстрация, 2017.
- TRĄBSKI Maciej, *Oblężenie i kapitulacja Twierdzy Kokenhausen (2–7 X 1700)*, „Zapiski Historyczne”, t. 83/3: 2018.

XII. Streszczenie i słowa kluczowe

Wraz z tekstem należy przysyłać również streszczenie w języku artykułu (maksymalnie 1000 znaków) i słowa kluczowe (maksymalnie 10) oraz streszczenie ze słowami kluczowymi w języku angielskim (jeżeli tekst jest przygotowany w j. ang. wówczas streszczenie w tymże języku i w j. pol.); dopuszczalny jest też abstrakt i słowa kluczowe w języku francuskim lub niemieckim jeżeli związane jest to z tematyką artykułu – czcionka TNR 12, interlinia 1,5.